

MIPIs fremtid

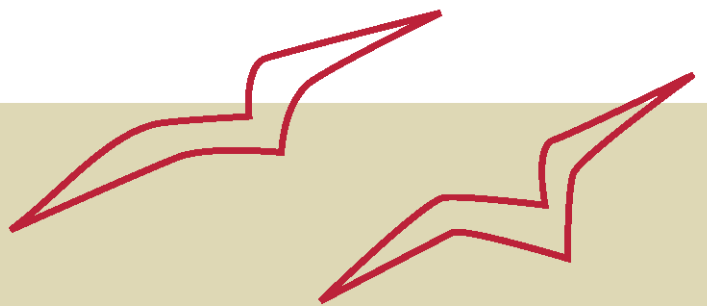
Et videnscenter der skaber og formidler samfundsrelevant viden om børn og unge

Forslag fra MIPIs bestyrelse. Maj 2006.

Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik

Videnscenter om Børn og Unge | Documentation Centre on Children and Youth

Indledning

Det fremgår af den nuværende landstingslov om MIPI – Videnscenter om Børn og Unge, at bestyrelsen har ansvaret for at fastlægge retningslinier for MIPIs udvikling på længere sigt. Bemærkningerne til loven ligger endvidere op til, at MIPIs organisering skal udvikles. Bestyrelsen har på den baggrund gennem et længere stykke tid ført intensive diskussioner om, hvorledes der bedst kan sikres et velfungerende videnscenter. Det vil sige, et videnscenter, der bygger på de erfaringer der hidtil er gjort i MIPI og som matcher det behov, der er for viden om børn og unge i samfundet. På baggrund af denne diskussion fremlægges hermed forslag til MIPIs fremtid.

For oversigtens skyld er forslaget i denne redegørelse delt op i 5 separate forslag. Forslagene skal dog ses som et hele, hvor bestyrelsen har lagt et stort arbejde i at udtænke en samlet konstruktion, hvor de enkelte dele forudsætter og underbygger hinanden.

Det er bestyrelsens håb, at der politisk vil blive taget godt imod forslaget, der skal sikre Grønland et videnscenter, der skaber og formidler den nødvendige samfundsrelevante viden om børn og unge.

På bestyrelsens vegne

Laannguaq Lyngø
Bestyrelsesformand

INDHOLD

FORSLAG 1: MIPIS HOVEDOPGAVE SKAL VÆRE: AT SKABE OG FORMIDLE SAMFUNDSRELEVANT VIDEN OM BØRN OG UNGE	4
FORSLAG 2: MIPI INDGÅR I ILIMMARFIK SOM SELVSTÆNDIG INSTITUTION.....	5
FORSLAG 3: DER SKABES ENTYDIGE RAMMER FOR MIPIS ORGANISATION OG POLITISKE UAFHÆNGIGHED VED ANSÆTTELSE AF EN CENTERCHEF	5
FORSLAG 4: MEDARBEJDERSTABEN ØGES	6
FORSLAG 5: GRUNDFINANSIERINGEN SKAL ØGES SÅ DER SKABES MINDRE AFHÆNGIGHED AF EKSTERNE MIDLER.....	7
BILAG 1.....	9

Forslag 1: MIPIs hovedopgave skal være: At skabe og formidle samfundsrelevant viden om børn og unge

Der er ingen tvivl om, at der er behov for øget viden om børn og unge i Grønland, især i forhold til områderne omsorg og omsorgssvigt, trivsel, livskvalitet og udviklingsmuligheder. MIPIs nuværende lovgrundlag er udformet, således at den primære opgave er at indsamle og systematisere eksisterende viden, dvs. rapporter, redegørelser, undersøgelser med videre. MIPI kan ud fra erfaringerne med denne opgave konstatere:

- meget af den eksisterende viden ser på nuværende tidspunkt ud til at være indsamlet af MIPI
- den viden der findes er utilstrækkelig i forhold til efterspørgslen og også i forhold til Grønlands forpligtelser på dette område
- en stor del af det skriftlige materiale der findes, f.eks. om indsatser over for børn og unge er ikke i en form, så det må/kan offentliggøres eller kan læses af en udenforstående. Der kræves altså omfattende bearbejdning eller ofte en hel ny indsamling af informationer og udformning af helt nyt skriftligt materiale
- blandt aktørerne på børne- og ungeområdet er der kun begrænset tradition for, samt midler og ressourcer til at arbejde systematisk med viden. Der er derfor i høj grad brug for, at MIPI er igangsætter for vidensarbejde.

På den baggrund anbefaler bestyrelsen, at indsamling og systematisering af viden ikke længere skal være MIPIs primære opgave. MIPI bør stadig udføre denne opgave, men i stedet for at være MIPIs primære opgave skal den ses som en nødvendig basis for MIPIs øvrige virke.

Bestyrelsen anbefaler, at MIPIs primære opgave i stedet defineres som: *at skabe og formidle samfundsrelevant viden om børn og unge.*

Det vil sige at MIPI skal lave dokumentation, udredninger og undersøgelser samt formidle den viden, der kommer derfra. Som sekundær opgave bør MIPI have evaluering og rådgivning. Inden for disse rammer, skal der fortsat være mulighed for, at MIPI dels selvstændigt kan tage opgaver op og dels påtage sig løsning af opgaver for offentlige eller private mod betaling. Samlet kan MIPI - Videnscenter om børn og unge i lovgivningsøjemed således defineres som Grønlands forsknings-, formidlings- og dokumentationscenter om børn og unge.

Forslag 2: MIPI indgår i Ilimmarfik som selvstændig institution

MIPI er på nuværende tidspunkt placeret i sammenhæng med Direktoratet under det landsstyremedlem, som har sociale anliggender under sit ansvarsområde, dvs. Familiedirektoratet, på den vis, at det er Familiedirektoratet, der

- ansætter medarbejdere efter indstilling fra bestyrelsen
- har det regnskabsmæssige og økonomiske ansvar
- stiller lokaler m.v. til rådighed
- udfører departementalt arbejde i forbindelse med MIPI

Det er i bemærkningerne til den eksisterende lovgivning om MIPI lagt op til, at MIPI skal indgå i et nærmere samarbejde med Ilimmarfik. Så vidt bestyrelsen er orienteret, vil Ilimmarfik dels komme til at bestå af Ilisimatusarfik samt et antal selvstændige institutioner. Det er bestyrelsens anbefaling, at MIPI bliver en af disse selvstændige institutioner. MIPI vil på den måde bevare sit selvstændige fokus som leverandør af samfundsrelevant viden om børn og unge og samtidig få glæde af den synergieffekt og det kontaktnetværk, en placering i Ilimmarfik kan give.

Derudover vil det med fordel kunne undersøges, i hvilket omfang der er mulighed for at skabe fælles administrative og driftsmæssige løsninger i denne konstruktion, f.eks. i form af fælles reception, biblioteksdrift, regnskabsfunktioner m.v.

Det skal understreges, at bestyrelsen med dette forslag ikke forslår, at MIPI flyttes ressortmæssigt. MIPI har i kraft af sit virkefelt et naturligt fagligt fællesskab med Familiedirektoratet og Landsstyremedlemmet for Familier, som bør bevares. Der kan her henvises til lignende konstruktioner, hvor Grønlands Statistik ressortmæssigt hører under Økonomidirektoratet og Naturinstituttet under direktoratet for Miljø og Natur.

Forslag 3: Der skabes entydige rammer for MIPIs organisation og politiske uafhængighed ved ansættelse af en centerchef

På nuværende tidspunkt er bestyrelsen overordnet ansvarlig for alle aktiviteter i MIPI, en funktion der er adskilt fra Familiedirektoratet og som er nødvendig for at sikre den uafhængighed som er en grundbetingelse for at kunne fungere som et videnscenter. Opbygningen er dog på visse punkter uklar og der må derfor skabes mere entydige rammer. Medarbejderne i MIPI er formelt ligestillede og referer ansættelsesteknisk til direktøren for Familiedirektoratet - som hverken har ansvaret for eller må gå ind i tilrettelæggelsen af centrets aktiviteter. Således er der ikke nogen, der har en klar daglig ledelseskompetence. Dertil skal medarbejderne forhandle løn og ansættelse med Familiedirektoratet. Idet ansvaret for regnskab og økonomi ligger hos Familiedirektoratet er det også Familiedirektoratet, der tager stilling til forhold som omrokering af midler m.v.

Det er bestyrelsens klare vurdering, at disse forhold både er en trussel mod effektiviteten af opgaveudførelsen i MIPI og, ikke mindst, mod MIPIs politiske uafhængighed. Sikringen af denne uafhængighed er et nødvendigt grundvilkår for en vidensinstitution, således at den viden der skabes og formidles ikke kan beklíkkes.

Der foreslås derfor, at der ansættes en centerchef med ansvar for den daglige ledelse af alle aktiviteter og al virksomhed, for personaleledelse, samt for regnskab og økonomi. Centerchefen skal ansættes af og referere til bestyrelsen. Centerchefens position skal være fastlagt i lovgivningen. Denne model minder i al sin væsentlighed om strukturen i blandt andet Naturinstituttet.

Forslag 4: Medarbejderstaben øges

For at være et egentligt center, må der udover en centerchef være et passende antal medarbejdere. Det er bestyrelsens anbefaling, at der gives følgende normering:

- 1 centerchef
- 3 ac-medarbejdere
- En kontorfuldmægtig
- En kontorelev
- En studentermedarbejder (15-20 timer ugentlig)

For at løfte opgaverne i et Videnscenter skal MIPIs medarbejdere fagligt dække et bredt spektrum af emner og analytiske kompetencer, og det på et niveau så der ikke kan drages tvivl om centrets arbejde. Det alene gør en vis normering nødvendig. Dertil kan behovet for denne personalenormering forklares fra to vinkler: dels er der et behov for at løfte nogle aktiviteter og arbejdsopgaver. Bilag 1 indeholder derfor et udkast til konkrete funktioner og opgaver for de enkelte foreslåede medarbejdere. Dels er der også behov for at have en tilstrækkelig medarbejderstab til at sikre et fagligt miljø, kontinuerlighed i arbejdet samt udvikling af viden og udveksling af viden med andre hjemlige og udenlandske institutioner. Dette faglige miljø er tillige en nødvendighed for at gøre MIPI til en attraktiv arbejdsplads, der kan tiltrække medarbejdere med det rette niveau af viden.

Ved ansættelse af faste medarbejdere ud over centerchefen, er det bestyrelsens forslag, at bestyrelsen udpeger et ansættelsesudvalg, hvori centerchefen er født medlem.

Ud over den faste medarbejderstab, bør der fortsat være mulighed for at tilknytte eksterne medarbejdere, så som universitetsstuderende, forskere, konsulenter på diverse områder m.v.

Ligeledes vil bestyrelsen gerne foreslå, at der i centret oprettes en forskerstilling, hvor den ansatte er betalt af Familiedirektoratet og udfører forskning efter direktoratets ønske; men fagligt udføres arbejdet i regi af MIPI. Da netop personaleressourcer ofte er den største barriere for at skabe ny viden vil en sådan ordning kunne sikre, at der løbende kan gennemføres projekter der direkte er relevante for

Landsstyrets planer på familieområdet. En tilsvarende ordning findes i dag mellem Økonomidirektoratet og Grønlands Statistik.

Endelig kunne det være interessant at arbejde frem mod en model, hvor der i de enkelte kommuner er en vidensmedarbejder, der er tilknyttet MIPI. En sådan vidensmedarbejder vil kunne fungere som et effektivt bindeled mellem MIPI og kommunerne, både i forhold til at kommunikere og udnytte eksisterende viden, udvikle nye projekter og iværksætte f.eks. evaluering, borgerundersøgelser m.v. Inspirationen til en sådan ordning kan hentes fra forebyggelseskonsulenterne, som er ansat i kommunerne og samtidigt er tilknyttet PAARISA/Direktoratet for Sundhed.

I forbindelse med denne normering, er det vigtigt at sikre de fysiske rammer med mulighed for at give kontorplads til gæstemedarbejdere m.v.

Forslag 5: Grundfinansieringen skal øges så der skabes mindre afhængighed af eksterne midler

MIPI er med den nuværende finanslovsbevilling i høj grad henvist til at søge eksterne midler for at kunne finansiere aktiviteter knyttet til at skabe viden. Med en øget medarbejder-normering, som forslag fire angiver, har MIPI øget mulighed for at få andele af fondsmidler, i det der i højere grad vil kunne laves det betragtelige forarbejde, som fundraising forudsætter i form af f.eks. pilotprojekter. Alligevel er en sådan afhængighed af fondsmidler betænkelig af flere årsager:

- fundraising er meget arbejdskrævende og der er ingen sikkerhed for, at arbejdet resulterer i penge til at udføre forskning
- der er stadig større konkurrence om fondsmidler
- afhængighed af fondsmidler er en trussel mod kontinuiteten i vidensopbygning og øger i allerhøjeste grad den tid, et projekt tager. Således har nogle fonde over et halvt års sagsbehandling.

En undersøgelse gennemført af Dansk Magisterforening om forskning finansieret af fondsmidler konkluderer således, at "Månedsvist af dyrebar forskningstid går hvert år tabt, mens landets forskere knokler for at søge penge til deres projekter. Men selv om forskerne søger mere, kommer der ikke flere penge i kassen." På trods af at undersøgelsen er udført i Danmark, er den relevant i det MIPI til sine projekter søger flere af de samme fonde, som danske forskere. Konkret peger undersøgelsen på, at antallet af fondsansøgninger er steget med 33 procent i perioden 2003-2005, uden at forskerne opnår flere penge. Det står især slemt til for sektorforskningen, som er den kategori, som MIPI hører under.

MIPI kan derudover eksempelvis pege på,

- at hvis man lægger beløbene sammen fra de fonde, der er rettet specifikt mod forskning i Grønland og som er relevante for MIPI (Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd samt Hjemmestyrets Forskningspulje) er der årligt i alt ca. kroner 2,6 mio. til uddeling. Til sammenligning er MIPI på nuværende tidspunkt ved at søge midler til en mindre undersøgelse af børns levestandard, der alene er budgetteret til over 0,5 mio. kr.
- NunaFonden, som er en af de største øvrige mulige bidragsydere for grønlandske interesser har i år aflyst en uddelingsrunde pga. for få midler til uddeling efter og ved runde 2 uddelt 1,2 mio. kr. til 35 ansøgere. Da der i alt havde været indsendt 154 ansøgninger til en samlet værdi af 17,7 mio. kr. svarer det til, at mindre end hver fjerde ansøgning blev helt eller delvist imødegået og at der blev uddelt mindre end 7 procent af, hvad der var blevet ansøgt om. Med andre ord tyder det på, er der mange der forsøger at få deres projekter dækket via fundraising.
- MIPI har til sine to igangværende projekter sendt i alt 48 ansøgninger til fonde, mulige sponsorer m.v.; og på trods af, at der tilkendegives at det er gode projekter, er der ud af 32 svar på ansøgninger kun kommet 8 tilsagn om penge eller anden støtte. Det skal hertil tilføjes, at hver ansøgning kræver en særlig tilrettet ansøgning, f.eks. pga. forskellige ansøgningskemaer, udbedte oplysninger, længde på resumeer m.v. og fundraising derfor kræver en betydelig arbejdsindsats.
- At der som tidligere nævnt, især på det sociale område, kun er begrænset tradition for og midler til at investere i at skabe og udvikle viden

Mens fundraising er en god mulighed for MIPI virker det altså uholdbart, hvis MIPIs aktiviteter primært skal være baseret på dette. Som en mindre foranstaltning bør det undersøges, om MIPI kan gives mulighed for at indtjente midler kan hensættes i en pulje til at igangsættelse af nye projekter, hvor midlerne i puljen kan overføres fra år til. Bestyrelsens primære anbefaling er dog, at grundfinansiering øges, således at MIPI sikres et rimeligt udgangspunkt for at iværksætte og gennemføre aktiviteter, der skaber samfundsrelevant viden om børn og unge.

Bilag 1

I dette bilag præsenteres en skitse til, hvilke opgaver og aktiviteter, de medarbejder der indgår i den foreslåede normering vil skulle udføre. Dette af

Akademisk personale:

Centerchef – med forsknings- og ledelseserfaring og med engagement i grønlandske børn og unge

AC-medarbejder 1 – ekspert i udsatte børn, unge og familier

AC-medarbejder 2 – ekspert i udvikling af indsatser, evaluering samt formidling

AC-medarbejder 3 – ekspert i statistik og kvantitative analyser

Som beskrevet i forslag 4, er der behov for en vis normering for at sikre en tilstrækkelig faglig bredde på det nødvendige niveau, samt for at sikre et levedygtigt center. For at anskueliggøre de konkrete opgaver som vil kunne løses er der sidste i dette bilag opstillet et scenarium for, hvilke opgaver MIPI vil kunne løfte på fem år med dette akademiske personale i samarbejde med centrets øvrige ansatte.

Kontorfuldmægtig:

Regnskab, indsamling af eksisterende viden, arkivering, administrativ assistance til projektstyring, opdatering af hjemmeside og indsamling af informationer til denne, organisere praktiske forhold ved offentlige arrangementer, indkøb samt forefaldende arbejde.

Kontorelev:

Som et Videnscenter om Børn og Unge bør MIPI også bidrage til uddannelse af landets unge og der bør derfor også være normering til en kontorelev. Kontoreleven skal deltage i den kontorfuldmægtiges arbejde og det er vurderingen, at der vil være tilstrækkelig med opgaver til begge.

Studertermedarbejder:

Som det er tilfældet med en kontorelev, virker det indlysende at MIPI også ved at ansætte en studentermedarbejder bidrager til uddannelse og kompetenceudvikling. Arbejdsopgaver: deltagelse i analysearbejde, indsamling af viden, opdatering af hjemmeside samt forefaldende arbejde.

Hvilke opgaver løser MIPI inden for de første fem år?

For at konkretisere hvilke undersøgelser, et Videnscenter med denne normering kunne give det grønlandske samfund, er der i nedenstående opstillet et scenario for, hvilke undersøgelser der kunne laves inden for 5 år. Scenariet skal naturligvis læses med forbehold for udvælgelse og definition af projekter m.v. Men det er stadig bestyrelsens vurdering, at scenariet kan bruges til at danne sig et indtryk af, hvad der kunne opnås ved at give MIPI den foreslåede normering.

Som udgangspunkt er det vurderingen, at hver akademisk medarbejder vil bruge omkring en tredjedel af sin arbejdstid inden for områderne:

- Formidle viden, besvare henvendelser og give løbende mindre rådgivning
- Opbygge og vedligeholde netværk – blandt kommuner, uddannelses/forskningsinstitutioner, hjemmestyret, i det arktiske område, nordisk samt internationalt
- Deltage i arbejdsgrupper/råd/baggrundsgrupper
- Fundraising

Denne type opgaver virker måske trivielle, men det er erfaringen fra MIPI, at de er både ganske tidskrævende og nødvendige. F.eks. er et Videnscenter, der ikke aktivt formidler sin viden til samfundet, uden værdi for samfundet lige som opbygningen af gode, relevante vidensprojekter kræver samarbejde og input fra et stort netværk. Det er altså nødvendigt, at sætte ressourcer af til disse opgaver.

Samlet svarer det altså for de 3 AC-medarbejdere samt for centerchefen til 1 1/3 årsværk. For centerchefen er det dertil vurderingen, at ca. 2/3 af arbejdstiden vil gå med ledelsesopgaver. Til at skabe ny viden vil der altså være 2 1/3 årsværk per år, eller ca. 11 2/3 årsværk inden for 5 år til at skabe ny viden. Dette er under forudsætning af, at der ansættes kontorpersonele samt at der kommer det forslåede antal ac-medarbejdere. Er medarbejderstaben mindre må der forventes at gå mere arbejdstid fra hver medarbejder til det grundlæggende arbejde. Dertil er der også et forbehold for, hvor stor MIPIs grundfinansiering er og dermed hvor meget arbejdstid, der vil skulle bruges til fundraising. Til nogle af undersøgelserne vil der også med fordel kunne ansættes forskellige assistenter til at indtaste data el.l.

Ca. 2 årsværk: Udvikling og udgivelse af børne- og ungestatistik

MIPIs nuværende serie af børne- og ungestatistikker har en bred anvendelse og bør fortsættes. Set fra et fagligt og samfundsmæssigt synspunkt er det dog helt nødvendigt, at den videreudvikles. I dag består den for størstedelen af en opsamling af statistik publiceret andre steder. Derfor er indholdet mere bestemt af, hvilke statistikker det er muligt at finde, end hvilke statistikker, der tilsammen vil give et godt overblik over grønlandske børn og unges vilkår. Der bør derfor iværksættes et udviklingsarbejde i samarbejde med fagfolk, Grønlands Statistik, kommunerne og relevante direktorater fra Hjemmestyret. MIPI kan være tovholder i dette projekt, samt fortsat udgive statistikken i en kommenteret form, således at den er brugbar for et bredt publikum.

Ca. 1,5 årsværk: Overblik over børnesager og anbringelser

I Grønland findes der intet samlet overblik over sager iflg. børne- og ungeforordningen og/eller anbringelser af børn og unge. Som eksempel til inspiration, laves der i Canada hvert 5 år en samlet opgørelse over alle børnesager, som giver værdifuld information både om børn og unges vilkår og til at udvikle indsatsen over for børn og unge. Første gang en sådan undersøgelse laves vil den kræve ca. 1,5 årsværk, afhængigt af de tilgængelige informationer i børnesagerne og assistance fra kommunerne.

Efterfølgende undersøgelser burde være mindre tidskrævende, da metoden så er fastlagt. Eventuelt kan undersøgelsen bruges som grundlag for digitalisering af børnesager.

Ca. 1 årsværk: Den gode børnesag

Analyse af work-flowet i børnesager og identifikation af, hvad der fremmer henholdsvis forhindrer god sagsbehandling i børnesager. Hvilke tiltag kan der peges på som er realiserbare i Grønland og som vil understøtte god sagsbehandling? Kan baseres på gennemgang af udvalgte sager fra overblikket over børnesager og anbringelser kombineret med interviewundersøgelse med medlemmer af socialudvalg, sagsbehandlere, forældre, børn og andre involverede.

Ca. 2 årsværk: Undersøgelse af familiemønstre, socialiseringsmønstre eller lignende

Hvordan ser den grønlandske familie ud i 2008? Hvem opdrager børnene og hvad betyder samspil mellem familie og institutioner og familie og netværk? Hvilken betydning har det for børnenes trivsel? Hvad mener børn selv er gode rammer for livet og hvad drømmer de om? Baseret på kortlægning af relationer og interviews. Kan evt. deles op i mindre undersøgelser

Ca. 0,5 årsværk: Gennemgang af efterværn:

Forskning for andre lande og erfaringsbaseret viden fra Grønland peger på, at efterværn for tidligere anbragte børn og unge er af afgørende betydning for tidligere anbragtes fortsatte trivsel og udvikling. Det kunne derfor være relevant at kortlægge mulighederne for og anvendelsen af efterværn i Grønland, samt erfaringerne med efterværn.

Ca. 0,5 årsværk: Udgivelse af to antologier om børn og unge baseret på arbejdsseminarer

MIPI arbejder i øjeblikket på at udgive en antologi om børn og unges forhold i Grønland. Antologien har bidrag fra både forskere og praktikere. Erfaringerne fra arbejdet med denne antologi viser, at der er stort potentiale for at få bragt relevant viden frem i lyset hvis der gives den rette støtte i form af vejledning og redaktion. Denne første antologi kommer til at indeholde omkring 25 bidrag. I fremtiden kunne man forestille sig, at man hvert andet eller tredje år (altså to gange i løbet af de første fem år) udgav en antologi med omkring 10 artikler., evt. med fokus på et bestemt emne. På den måde ville der altid være opdateret materiale til brug på for eksempel uddannelserne og man vil underbygge en fortsat udvikling af viden og praksis. Det anslåede 0,5 årsværk er under forudsætning af, at der samarbejdes med et forlag omkring det udgivelsestekniske og projektstyring.

Ca. 1 årsværk: Handicappede børn og unges livsvilkår og udviklingsmuligheder

Statistisk kortlægning af handicappede børn og unge samt livsforløb for handicappede, kombineret med interviews. Hvordan ser vilkårene ud for handicappede børn og unge og deres familier? Hvilke ressourcer er der eller kan der udvikles hos personer selv og hvilke behov er der for hjælp fra det offentlige? Hvordan er det at leve med handicap i en bygd eller en by?

Ca. 3 1/6 årsværk: Bestilte opgaver – evaluering, rådgivning og aktionsforskning

MIPIs medarbejdere kan for offentlige myndigheder eller private udføre for eksempel evalueringer af indsatser samt indgå i forskningsunderstøttede udviklingsforløb, dvs. aktionsforskning. Et oplagt emne er for eksempel evaluering eller udvikling af børne- og unge politikker. Andre emner kunne være alt fra tidlig indsats, anbringelser af børn og unge og forældreskoler til fritidstilbud til børn og unge.

Det skal afslutningsvis understreges, at dette kun er eksempler, på undersøgelser og projekter, der kunne iværksættes. Det er muligt at pege på langt flere samfundsrelevante undersøgelser.